

fari. Korošec pove odkrito, da mu je le za straniščne napise, drugi klobasa za telegrafične štanke, kajti kmet telegrafira grozno veliko, — in to je vse. Kmet, koliko časa bodeš redil svoje lastne mesarje?)

Iz Slomov, oktobra 1906. *) — V jeseni je slana pozno ajdo uničila. Nekateri posestniki so se vsled tega obrnili do glavarstva, ki je razpisalo za 16. okt. pregledovanje škode. Prišel je uradnik, da se škodo pregleda in davek od prizadetih parcel odpiše. In čujte, kmetje! Novo izvoljen klerikalen župan Jaka Petek, svetovalca Hojnik in Zvetles in blagajnik Tobias so čakali pri županovi hiši, medtem ko je določilo glavarstvo, da se snidejo na lici mesta. Uradnik je moral sam parcele pregledati ter je obžaloval prizadete posestnike. Potem se je podal sam k županu, kjer ga je čakala komisija. In ta človekoljubna, pobožna, prvaška komisija je zdaj dejala, da mraz sploh ni povzročil ajdi škode in izjavila, da ne podpiše po uradniku popisano škodo. To je bilo uradniku preneumno in dejal je: ako se pripeti kedaj nesreča, imenovalo boše glavarstvo samo komisijo, kajti ti nevedeži niso sposobni za ta posel. Kmetje, vi pa vidite zdaj svoje „prijatelje“... Pisali smo že, da je prejšnji župan šolo izplačeval in občini prihranil 548 K ter znižal občinske doklade na 10%, s katerimi se lahko izhaja! Novi klerikalni odbor pa je takoj zvišal doklade za 5%. Tako se maščuje nad občani, da so se pustili za par kupic vina preslepiti. Juho katero ste si skuhali, dragi Slomčanje, morate zdaj snesti... **Kmet.**

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji, 29. nov. — Župnik Zdravec, to je tisti politični gospod, ki je pri vsaki volitvi poleg in se mora vse po njegovi volji izvršiti. Pravemu namestniku Kristovemu je sicer volitev deveta brigada. Ali brez tega fajmoštra ni bilo pri nas ne državnoborske ne občinske volitve. Kako je pri zadnji volitvi na vratih v kuhinji Mundove hiše listke pisal! Dragi župnik, skrbite raje za cerkev, drugo pa pustite! Vi ljubite le ene, druge pa zametavate. Ali ko tehtate 3 krat na leto po fari, ne poznate razlike. Bodite zdaj s tem zadovoljni, — to vam žele farani.

Iz Podsrede. Pri nas imamo župnika Vavpotiča, o katerem je znano, da je k nam prinesel dva trebuha... Ta župnik, ki živi v sovražtvu z polovico župljani, se kaj posebno rad meša v politiko. Tako je prebiral že parkrat na prižnici, kjer se ima razlagati božjo besedo, — politične liste. Prebiral je našega junaka „Stajerca“ in mariborski „Fihpos“. Nadalje zna vsak očenaš, ki ga za kakega ranjkega zmoli, pravi masno zaračunati. O njegovih računih in in drugih stvarih prihodnjč kaj več!

Kmet iz podsredške fare.

Lembah pri Mariboru. V zadnji dopis se je vrnila mala pomota. Pokojni g. Košar ni nikdar stanoval v Lembahu, ampak od začetka svojega pokoja na lastnem posestvu v Selnici. Tisto je prodal in si kupil hram v Studencih pri sv. Jožefu, kjer je 15. febr. 1906 umrl. Prihajal je v Lembah samo 2 krat na leto (ob svojem godu in za praznik vseh Svetnikov). Toliko resnici na ljubo! **Uredništvo.**

Novice.

Obsojeni! Uvodni članek v naši zadnji številki je napravil veliko presenečenja. Za predno je izšla številka, so nas ptujski prvaški voditelji prosačili, naj bodemo usmiljeni. Ali mi smo se spomnili vseh grdih napadov od naših nasprotnikov in napisali smo, kar je res in kar se ne da več zamolčati. Prvaški voditelji pa so zopet prišli in zopet prosačili, češ, naj prekličemo kar smo pisali. Tega pa ne! Kar napišemo, je pribito kot z železom in sam hudič lahko pride, — mi ne prekličemo niti besedice! Resnica nad vse! In zdaj, ko vidijo, da ne opravijo ničesar s prosačenjem, zdaj prično prvaki v svojih listih vpiti, da smo lagali. Dobro, dobro gospodje! Tožite nas in dokazite pred porotniki, da smo pisali neresnico... Ali tega nečete, ker se bojite sodnje kot vrag križa! Mi smo povedali, kar je očital poslanec Stein deteljici prvaka in poslancev: da je Ploj

posilil nedoletno deklico, da je Šuklje podkupljen od vlade in da je Šusteršič ponarejal bilance. Zdaj se izgovarjajo, da je Plojeva ločena žena „bolana“. Res pa je, da se je hofrat Ploj bogato oženil z neko Nemko, ki pa iz gotovih vzrokov ni hotela več z njim živeti; res je, da je moral Ploj po Steinovi trditvi še isti dan dom svoje žene zapustiti in je dobil 1000 gld. za „adijo“. Dokazite pred sodnijo, da to ni res, in radovoljni prekličemo vse! Ali dokazati morate tudi, da Šusteršič ni sleparil z bilancami, da hofrat Šuklje ni podkupljen od vlade, da so prvaški poslanci pošte ni moške, ki ne prodajo svojega naroda za par tisočakov. Dokaze sém in ne psovke! Dakler pa teh dokazov ni, so trditve našega članka neomajeni in jih tudi v polni meri vzdržujemo. Spodnoštajerski kmetje, obrtniki in delavci imajo pravico, izvedeti natančno resnico. Torej vên, vên z resnico, slavna gospôda, na dan z resnico, — mi čakamo! Ali je res, da je prvaški klerikalec Šusteršič nagovarjal svoje uradnike k goljufiji? Ali je res, da je prvaški klerikalec Šuklje podkupljen od vlade? Ali je res, da je hofrat Ploj napravil sramotni greh nad nedoletnim otrokom? Z resnico na dan, kajti mi čakamo! Ali peli vam bodemo to pesen, dokler ne pridejo — dokazi!

Dr. Jurtela v Ptujju je namestnik štajerskega deželnega glavarja, kot tak bi moral biti zvišen nad vsako malenkostno strankarstvo, bi moral stati na višjem mestu kakor vsakdanja politika, bi moral biti vzor-mož, na katerega bi gledal slovenski narod z veseljem, sosed pa s spoštovanjem... Vse to bi moral biti dr. Jurtela; ali vse to — ni! Mož ima predrzno čelo in vedno očitneje kaže, da hoče biti solnce v prvaškem zvezdovju, da je središče nesrečne politike, ki seje razdor in prepri in žanje vihar ter sovraštvo. Na komando dr. Jurtelovo se je pričelo protipostavno in brez-sramno bojkotiranje trgovcev in obrtnikov, ki ne poljubujejo vsaki farški kuharici masno roko. Na komando dr. Jurtelovo prišel je izhajati zakoten listič, ki je slabši od farške „Kleine Zeitung“, neumnejši od „Domoljuba“ in „Fihposa“ in nesramnejši od kepeniškega čevljarja. Na komando dr. Jurtelovo je prišel ta cunjčasopis psovati po rovtarsko, lagati po prvaško, zavijati po jezuitsko in obrekovati kakor pijane babure, ki se jih pomeče iz krčme v cestni jarek... Vse to — na komando namestnika štajerskega glavarja, dr. Jurtela. Bojkota teh ošebic se sicer ne bojimo, ker dobro vemo, da ima ljudstvo prezdravo pamet, da bi se pustilo zapeljati v prepad. Časnikarske gonje teh laživitezov se ne strašimo, kajti psovke in laži nam ne pomažejo niti čevljev. Ali — v srednjem veku so odsekali tatu roko in jo pribili v svarilo na mestne duri. Tako pribijemo tudi mi lažnjivi jezik prvaških klerikalcev, vsej javnosti vsvarilo, in naglašamo, da ima vso moralno odgovornost za hujskarijo, za podla sumničenja, za rovtarski ton, ki se je vdomačil v farškem časopisju, da ima vso odgovornost za posledice tega boja le in edino namestnik glavarja **dr. Jurtela!** Ta pečat pritisnemo Jurteli z isto sigurnostjo na čelo, s katero je označil poslanec Stein Ploja in tovariše za navadne zločince... Vemo sicer, da ima Jurtela svoje kreature, svoje ovaduhe, pisarje, kolporterje, svoje profesionalne lažnike. Ali orožje ni odgovorno za delavčeve čine! Jurtelove kreature, ki se zbirajo pri Mahoriči pri čaši vina, vsi ti Zeleniki, dr. Brumeni, Wesiaki, vsi ti Revčki Andrejčki političnega odra na Štajerskem, so le soldati, ki so pokorni generalu Jurteli, so le kakor psički, k raportirajo palico svojemu gospodarju. Ko bi Jurtela komandiral, naj poskačejo v Dravo, storili bi to... Ali h koncu: Namestnik glavarja dr. Jurtela je vrgel zadnji ostanek sramu in političnega poštenja od sebe, kajti zvezal se je z moralno propalimi časniki, z ljudmi, ki so napravili že davno bankerot s svojo vestjo; — Jurtela je vrgel s tem bojno rokovic naprednjakom pred noge. Mi jo pobere-mo in — v deželnem zboru govorimo naprej!

Straniščna priloga „Fihposa“, katero imenujejo na možganih bolni ljudje „Naš Dom“, ni odgovorila na očitanje v naši zadnji številki niti besedice. Pač pa laže naprej. Evo dokaze: Prva laž: „Dom“ trdi, da ima „Stajerc“ nad glavo napis „Natisov 15.000“, tiska se ga pa polovico manj. Pravi, da ne moremo na to odgovoriti. Odgovor: Straniščna priloga „Dom“ laže in pripravljeno smo, dokazati s tiskarskimi računi to laž. Kako bi šele „Dom“ lagal, ko bi imel toliko naročnikov kakor mi in ko bi mu ne bilo treba živeti od drobtinic in kostij, ki padajo od farovških miz... Druga laž: Straniščna priloga laže, da je imel „Stajerc“ lani 4500 K primanjklaja in da je moral berati pri trgovcih za podporo. Odgovor: „Stajerc“ izhaja 7 let, po „Domovem“ računui bi moral imeti torej čez 31 tisoč dolga. Zdaj nam pa naj mlečozobi kaplani, ki čečkarijo v to straniščno prilogo, imena tistih povedo, ki so plačali ta dolg... Tretja laž: „Dom“ piše, da je bil bankerotêr Kaiser „krušni oče“ našega lista, češ „skoraj v vsaki številki je imel inzerat“. Odgovor: Skoraj v vsaki številki „Domovine“ in drugih prvaških listov je imel Kaiser inzerate; torej je po mnenju „Fihposove“ priloge tudi „krušni oče“ teh cunj? Kdo laže? ... In končno, — kaj bi se jezili? „Dom“ laže, ker mora lagati! Smrkavec meče bob v steno, — ali stena se zato ne podere! In tudi „Stajerc“ se ne podere...

Zopet so se zlasali. Žalostno je, ali pomagati ne moremo. Nežni prvaški fantje so se zopet zlasali. Urednik „Narodnega lista“ Vekovlav Spindler in dr. Kukovec tožita klerikalnega „Slovenca“ ter „Fihposa“. Kakor znano, obrekuje „Fihpos“ tudi najpoštenjšega človeka, ako ne trobi v njegov rog. Čakajmo torej! Pred porotniki se pokaže korajža listov, ki zagovarjajo zlorabo lece in spovednice v protiljudske namene.

Čuli so nas... Kdor opazuje drobne vesti, ki pripovedujejo o duhovniških izpremembah, začudil se bode v zadnjem času. Tudi mi smo se začudili in smo bili veselo presenečeni. Mariborski škof je vzel metljo v roko in pometa, da lete smeti na vse strani... Najstrastnejši hujskači v duhovski obleki se predstavljajo. Jaka Rabuza je moral čez noč iz Škal v Št. Jakob in sledil mu je ustanovitelj „Marijinih“ družb, duša klerikalizma na Štajerskem, kaplan Gomilšek, bi je prestavljen iz sv. Benedikta k sv. Barbari. In sledili so jima še drugi hujskači. To niso slučaj. Slučaj ne more biti, da se prestavlja Rabuza 3 krat v kratki dobi. To je zistem! Nadškof dr. Napotnik je uvidel, da tako ne gre nadalje, da vsled večne hujskarije vera peša, da je njegova dolžnost kot najvišjega pastirja, očediti božji hram. In to pot, katero je nastopil nadškof, do katerega smo imeli vedno zaupanje, — to novo delo pozdravljamo v interesu ljudstva, ki ječi pod krutim bičem hujskačev v talarju...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Okrajni zastop ptujski napreduje in prvaki se pene od jeze. Ljudstvo namreč vidi, da se dela, ljudstvo ocenjuje delo svojega zastopa in se vsled tega ne pušča več farbatu. Dolgi članki o mostovih in cementnih ceveh ne vlečejo več. Ljudstvo ne vpraša: kaj pravijo ljubljanski hlapci prvakov k novi cesti?, — marveč vpraša le: ali zamorem bolje peljati po novi cesti ali ne? Taka je stvar! Kako so morali kmetje in vozniki po starih zanemarjenih cestah živino trpinčiti, koliko časa so zamudili, koliko jeze in kletve je bilo! Le poglejmo prejšno in novo cesto čez Okičevo goro pri sv. Barbari v Halo-zah. Naravnost grozna je bila prejšna stara cesta. Takoj se je dvigala na strmi vrh, tako da je človek peš težko gori prilezel, z živino pa je bilo to čisto nemogoče. Nekemu ptujskemu vozniku so zdrsnili konji z vozom vred nazaj v dolino. In potem je šla cesta enkrat v dolino, enkrat navkreber. Z eno besedo: bila je to tako neumestno zgrajena, nemarna cesta, kakor jih je malo. Zdaj pa poglejte novo cesto, ki se vije v krasnih serpentinah polagoma okoli gore. Vsaka nevarnost je izključena. Delo pa je bilo velikansko. In zahvala? No, zahvaljujejo se — prvaške cunje. Ali poglejte novi most čez Dravo

*) Ta dopis je pomotoma v zadnjih številkah izostal, tako da ga prinašamo šele danes.

pri gradu . . . Prihodnjič govorimo še par besed o tej stvari. Prvaki pa bodo psovali naprej, ako ravno se jeze čez napreden zastop le oni poštenjaki, ki so vlekli za slab les lepe denarje in ki si želé te čase nazaj. . .

Kaiserjev konkurz izrabljajo prvaki časopisi v svoje nečedne namene. Na prav nesramen način blatijo vse, kar ne trobi v njih rog. Mi smo hoteli molčati o tej stvari, ker dobro vemo, da so edino prvaki denarni zavodi škodo trpeli. Ali ker so se pričeli ujedati prvaki lističi, treba je da odgovorjamo. Najprvo bodi pribita nesramna laž, da je kreditor Kaiser „vzdrževal“ ali „podpiral“ naš list. Tako laž zamore sprožiti le človek, ki nikdar ni poznal poštenja, ki laže vedoma, ker dobiva od vsake laži toliko in toliko procentov. Res pa je, da s Kaiserjem sploh nismo imeli zvez. Edino inzerate smo sprejemali od njega in na inzeratih nam je še danes dolžan 12 kron. Sicer so pa prvaki listi tudi sprejemali Kaiserjeve inzerate in klepetulja „Domovina“ se niti sramovala ni, napadati Kaiserja v tekstu, v inzeratnem delu pa objavljati njegove inzerate. Tako stoji stvar! In vsi tisti politikujoči farji, ki lažejo danes nezavednim svojim čitateljem, da smo dobivali podpore od bankeroterja, so nesramni obrekovalci. Druga laž je, da trpi ptujška šparkasa, kateri načeljuje g. Ornig, vsled konkurza kakšno škodo. Stvar je sledeča. Mestna šparkasa v Ptujju ima hipotekarnih zahtev za 392.913 K 42 h (z vsemi obsrestmi). Te zahteve so vknjižene povsod na prvem mestu in to na posestva cele družine Kaiserjeve. Že površna cenitev posestev in vinogradov kaže, da šparkasa niti vinarja ne izgubi. Na menicah (Wechsel) pa ima šparkasa zahtevati 95.550 K, za katere ima neizgubljive zastave i. s. so zastavljeni: 1) Pinogavška živina za 13.000 K; 2) klet vina za 30.000 K; 3) Police zavarovalnih družb za 10.000 K, 20.000 K v zlatu, 20.000 K, in 4) intabulirano kavicjo za 20.000 K. Zastave znašajo torej 113.000 K, zahteve pa le 95.550 K; torej ne more šparkasa niti vinarja izgubiti. Poleg tega ima šparkasa vrednostnih papirjev za več kot dva milijona kron in rezerv v znesku 360.000 K. Naravnost blazno je torej početje prvakiških cunj, ki hočejo tej šparkasi škodovati. Res pa je na drugi strani, da izgube ljubljanske slov. posojilnice precejšne svote in da je ptujška prvakiška posojilnica v hudi nevarnosti. Posojilnica je dala namreč Kaiserju okoli 13.000 K denarja. 2.000 K ima na nekem posestvu vknjiženih, vseh drugih 11.000 K pa izgubi, ako se sodišče proti nje izjavi. Zastavljeno ima namreč neko klet, ki je pa obenem tudi zastave firme Seifritz. Kaiser je namreč ponaredil ključ in je zastavil klet še enkrat, ako ravno je bila že zastavljena. Sodnja bo še določila, ali ima Seifritz ali Posojilnica prav. Tako stoji stvar! In dokler ta stvar ni rešena, bi imeli pisati Posojilnice dovolj povoda, da drže svoj jezik!! Sicer pa dobro vemo, kdo tiči za časnikiškimi lumparijami prvakiških cunj! Ta človek bo kmalu izigral. Svaka sila do vremena. O posojilnicah prvakiških močilneljv pa izgovorimo kmalu resnično besedo. Ako danes „lajbžurnal“ dr. Jurtele kriči: „Kam naj hranimo svoj denar?“, potem je edini pošteni odgovor ta: „Povsod drugam, samo v prvakiške denarne zavode ne, kajti tem se gre edino za farsko politiko“.

Razprodaja vozov in raznega pohištva iz Kaiserjeve lastnine se vrši 15. decembra 1906 ob 10. uri dopoldne v Ptujju, Florianigasse 11. Predmeti se lahko isti dan od 9. do 10. ure v Ptujju, Florianigasse 4, ogledajo.

Devet viničarjev, dobrih in v vseh strokah izurjenih, išče službe. Možje so prišli vsled Kaiserjevega konkurza v Ptujju ob kruh.

„Pozor“ se imenuje politično društvo ptujških prvakov. To „društvo“ bo delilo med ljudstvo. Kadar pride med kmete, imenovalo se bo „kmetško“, kadar pride med graščake, pa bo „gospoško“. V odboru sede m. dr. dr. Gregorec, g. Zelenik, mož, ki ima z obžalovanja vredno ptujško posojilnico opraviti, kaplan Žirovnik, dr. Jurtela, največji pristaš hujskačev, Brenčič, ki je pošiljal svoje otroke v nemško šolo, sam pa psuje to nemško šolo, župnik Oz-

meč, itd. Torej sami duhovni in dohtarji. Ako to društvo ne privede ubogi slov. narod v deželo mleka in medu. — potem je pač vse zastoj!

Prvakiški advokatje znajo izvrstno „rešerati“ dobri slovenski narod in še bolj izvrstno — račune delati. Gosp. Pintarič v Ptujju na primer je napravil neki kmetijski vdovi iz Hajdine dvakrat napačne račune; hotel je, da bi žena trikrat troške plačala. Ker je slučajno na pametno kmetico naletel, se je le-ta branila. Dobila je zato prijazen odgovor: „Piš me v . . . , baba!“ Najprvo ljudi obrati za težko prislužene groše, potem pa — še grobosti. To je slika prvakiških odvjetnikov in na ta način „rešujejo“ narod.

Katrinski sejem v Ptujju se je prav dobro obnesel, čeprav so prvakiški listi proti njim hujskali. Ljudje se ravno ne puste preslepti. Mesto je bilo natlačeno polno ljudi. Prišlo je tudi izredno veliko kramarjev. Živinski trg se je dobro obnesel. Prignalo se je okoli 1.500 goveje živine in blizo 300 konjev. Živinske cene so malo padle. Vsi sloji so zadovoljni s sejmom. Policija je prišla tudi nekaj hrvaških tatov, ki so hoteli na svoj način „kšeft“ delati.

Celjski naročniki našega lista so nam poslali nepodpisano pismo. Pišejo, naj bi dobil list s prihodnjim letom vsled tedenskega izdavanja novo glavo. Drago nam je, ako sporoče naši somišljeniki svoje mnenje glede lista. Prva stvar pri listu je sveda vsebina in šele v drugi vrsti pridejo zunanje formalnosti. Ako so čitatelji v vsebini lista zadovoljni, potem smo dosegli poglavitni svoj namen. Kar se pa tiče glave „Stajerca“, povemo odkrito, da bi bilo po našem mnenju napačno, ako jo spremenimo. Ta glava se je danes tako udomačila med ljudstvom, da bi sprememba bolj škodovala nego koristila. Sicer pa je slika vendar pomembna. Na sliki vidimo Ptuj, trdnjava, ki se bori proti prvakiškemu klerikalizmu, razsvetljeno od vzhajajočega solca omike in napredka. V levem kotu vidiš cesarja Jožefa, ki se ni sramoval, vzeti plug v roko in ki je bil najjstrastnejši nasprotnik klerikalizma. In v desnem kotu vidiš zopet idilo kmetškega življenja, čitaš besede „Kmečki stan, srečen stan“, ki bi bile resnične, ko bi ne bilo davkov in prvakiških sesalcev. Kaj hočemo več? Glava naj bi ostala i v novem letu — „Stajerca“ glava, ki rodi napredne misli in, svobodne besede. . .

Trboveljski sultan Roš nas še zdaj ni tožil; tudi njegov lažniv policijot in pijanec Uršič nas ni tožil. Ali — Roša so že prijeli. Na naše naznanilo, da je prodajal žganje brez dovoljenja, je moral takoj k financii v Maribor. Financerji so našli toliko obtežilnega gradiva, da bode Roš od jeze na petah plesal. Za danes omenimo še, da je imel Roš dostikrat do 1. ali 2. ure ponoči svojo krčmo odprto, druge pa je takoj kaznoval, ako so 5 minut po 10. uri zaprl. Prihodnjič poročamo še več. Za danes le naznanjamo, da bode Roš visoko kazen plačal! Lep deželen poslanec te, ki oslepari državo za davke! Tudi se nam poroča da so dobili žandarji v Rošovi delavnici delevsko orodje ki je bilo okradeno v rudniku Kar se pa tiče člankov v prvakiških listih, vemo iz čisto zanesljivega vira, da jih piše Rošov Mihče. Ta učitelj, ki je v Hrastniku le zato, ker je Roš v tajni seji svojega lastnega sina „priporočal“, piše po prvakiških listih proti dunajskim judom. Sam pa je napravil šele te dni prošnjo na te dunajske jude, naj mu podajo podporo! Ože Roš je poval rudnik in poklical soldate, da je končal štrajk. Sin psuje rudnik in ga fehta za podporo. Fej, fej, fej!!

Proti nemški šoli v Hrastniku sta vprizorila sultan Roš in dr. Gosak zopet shod. Vršil se je shod pri Rošu, ker drugače bi ta poštenjak „kšefta“ ne napravil. Odkar mu fabrika in rudnik več zaslužka ne dasta, dela „shode“, kajti to tudi nese. . . Gosak iz Celja ki pošilja sam svoje otroke v nemško šolo, je zopet rogovilil proti nemški šoli. Ali ni v Hrastniku nobenega človeka, ki bi vprašal tega dohtarčka, če sam dela to, kar pridiguje? Potem je govoril tudi vbogi ključar Rebek, kateremu je šla modrost v glavo, odkar je dobil celih 2.000 glasov. . . Knapci so se delali norca in so izjavili, da so vsi člani nove „narodne“ stranke. H kateri stranki pa spada Roš? Farji so ga

napravili za župana, pri Nemcih je obogatel, njegovi pobje ga hvalijo v „Narodu“, — kaj je torej očka Roš? V žep je jud, v hinavščini poseka jezuvita, — kaj ste torej, očka Roš?

Rabuzek, ki zna tako lepo čez potoke skakati, kadar se kopljejo deklice, se ujeđa v prvakiških lističih. Močilcelj, bodi tih, drugače zaroportamo enkrat tako odločno, da te bo zopet noč vzela, pa — za zmeraj!

Poročne sodbe v Celju. Poročali smo svoj čas o surovem hlapcu celjske firme P. Majdič, Valentinu Skale, ki je sunil vojaku Klemenčiču dežnik v oko, tako, da je ta umrl. Skale je bil obsojen na 2 leti ječe, njegov tovariš pa na 15 mesecev ječe. Zanimivo je, da so vsi prvakiški listi takrat poročali, da je Skale „nemčur“. Res pa je, da je ubijalec prav klerikalec; ali prvakiški listi ne poznajo niti toli dostojnosti, da bi svojo laž popravili. — Posestnik Germ iz Dobrave je bil obsojen na 4 leta ječe, njegov sin Martin pa na 3 leta. Razpečavala sta ponarejen denar. —

Poročne sodišče v Mariboru. Babji pretepet. 22. julija t. l. so se sprle v Runeču ženske oborožile so se s palicami in končno je udarila viničarka Ivana Munda starejšo Marijo Razman po očesu, tako da se ji je isto izlilo. Ker se je to po naključju zgodilo, so porotniki glavno vprašanje zanikali ter je bila tožena Munda oproščena. — Svojo ženo ubil. 30. okt. se je sprl učitkar Florijan Sabotič v Šikolah s svojo ženo. Naposled sta se stepla in jo je vrgel ob tla, pokleknil na njo ter jo bil po glavi. Žena je na poškodbah umrla. Porotniki so zanikali vprašanje uboja in je dobil Sabotič le 6 mesecev ojtrega zapora. — Detomorka. Kočarica Ana Cvetko iz Zabolcev je bila že l. 1902 radi detomora tožena. Takrat ni bilo dokazov in so jo opustili. 23. sept. t. l. pa je zopet porodila otroka, katerega je imela s hlapcem. Hotela je na svojem možu prikriti in je otroka zadušila. Obsojena je bila na 4 leta težke ječe. — Požig in javno nasilstvo. Anton Steinberger iz Pečke je bil obtožen, da je zažgal iz maščevanja šupo posestnika Jurčiča. Pretil je tudi, da zažge razne hiše. Požiga mu niso mogli dokazati. Vsled tega je bil obsojen le radi nasilja na 18 mesecev težke ječe. — Goljufije. Filip Krasek, svoj čas gostilničar pri „Selwirtu“ v Mariboru je ponaredil podpis svojega brata na neki menici (Wechsel) in ogoljufal na ta način pivovararja Götza za 800 K. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe. — Alojzij Polanec je selearil v Ptujju in je tudi kradel. Dobil je zato 3 leta ječe. —

V Ragoznici so blagoslovili 25. p. m. ponovljeno kapelo sv. Družine na posestvu g. Antona Arnuga. Vrlemu posestniku gre hvala. Tisti klerikalci in klerikalke, ki iz političnega sovražstva celo v lastno družino preprij zanesejo, naj bi si vzeli sv. Družino v vzgled.

Iz Št. Vida. Učitelj, ki je pomagal v Kraincovi gostilni razgrajati in ljudi ščuvati, — kakor smo poročali v zadnji številki, — se ne piše Kleinšek temveč Klenovšek. Uradnik Haladea pa, ki je bil prvi povzročitelj škandala, je obiskoval svoj čas ptujško gimnazijo. V zahvalo psuje zdaj tiste, ki se mu pomagali, da mu ni treba gnoj kidati. . .

V Sv. Lenartu v Slov. Gor. so se pritožili klerikalci proti naprednjakom, ki so zmagali pred 2 leti v občinskih volitvah. Potem je stvar zaspala. Zdaj smo izvedeli, da je oblast klerikalni priziv odklonila. Ves prvakiški trud je bil zamanj. — Revčiki!

V Sv. Petru pri Mariboru so aretirali mlinarja Poredoš, ker je na sumu, da je umoril postnika Korovnik. Baje je že priznal.

Samomor. Trgovec Wambar iz Radgone se je zastrupil v mestnem parku v Mariboru in je umrl.

Iz Koroškega.

Prvakiški „Mir“ še ni dobil dovolj klofut, marveč zahteva še nove. V zadnji številki bluje ogenj in žeplo na „Stajerca“ in meni, da se bodemo tacih pobalinskih napadov vstrašili. Svojih dolgov pa še zdaj ni plačal in le izredni milosti ljubljanskih kaplanov se ima zahvaliti, da ni že davno zarubljen. Mi nimamo prostora, da bi se prepirali z žurnalističnimi pobalini, ki

imenujejo danes kranjske kaplane lažnike, jutri pa jim poljubujejo roke. Za danes bodi le pribito: 1. „Mir“ laže, da je bankrotni Kaiser „gmotno podpiral“ naš list. — 2. „Mir“ laže, da bode koštal naš list po novem letu 4 K. — „Mir“ laže sploh, ker je le sobratec „Fihposov“. Na naše vprašanje pa niti besedice ne zine. Zdaj se ne gre za Kaiserjev konkurz in ne za sštetne konkurze štajerskih ter kranjskih farških konzumov. Zdaj se gre za vse drugo. „Mir“ naj pove, koliko „pufa“ je že poplačal. In ako je Kaiser „goljuf“, ker je napravil dolgove, brez da bi jih mogel plačati, — potem je „Mir“ istotak goljuf, ker tudi ne more plačati svoj „puf“! Le vpijte torej, monsignore Podgorc, dohtarček Brejo in bivši železniški uradnik Ekar, — vaše grožnje so istega pomena, kakor petje petelina na gnoju!

„Mir“ trdi, da bode stal „Štajerc“ z novim letom 4 krone. To je perfidna, brezsramna laž tistega človeka, ki je za svoje hujskanje od farjev plačan. Kdor plača „Štajerca“ do novega leta (2 K), dobi tudi l. 1907 list za isto svoto, ako ravno bode izhajal tedensko. Vse drugo je laž. „Mir“ pa stane že danes 4 k rone, pa ne prinaša drugega nego otroške napade izgubljene ovčice od južne železnice...

Čuden račun V Rudi se je oženil 19. p. neki hlapec. Ženin je šel pred poroko k župniku Ivanu Volaučnigu in mu je podaril bankovec za 10 kron. Fajmošter je dejal, da je to premalo in dobil od hlapca še en tak bankovec, iz katerega je dal 1 K nazaj. Po poroki pa je moral ženin zopet štolnino plačati. Poroka se je vršila v župniji sv. Peter in hlapec je izvedel, da se mu je preje 16 K preveč zaračunilo. Šel je tedaj k Volaučnigu in dobil 16 K nazaj. Fajmošter se je namreč „zmotil“. Misli je, da veljajo bankovci za 10 K le 2 K. Revez, l. 1906 se „zmoti“. Hudobni svet mu pa tega ne veruje.

Klerikalni patriotizem se je pokazal 19. p. m. v sv. Jakobu (Rožna dolina). Na ta dan se ima čitati mašo za umrjenega cesarico. Ljudstvo, šolski otroci so prišli vkljub groznemu dežju, — vsi so prihajali, njega ni bilo. Namreč župnika Ražuna ni bilo, — pazabil je na sv. mašo za pokojno cesarico. Pomisliti se mora, da je ta fajmošter eden najhujših prvaških hujskačev in dopisnikov švindlerskega „Mira“. In „Mir“ zopet se dela vedno za velikega patriota, kakor da bi bili edino prvaki poklčani, braniti cesarsko hišo. To so farizeji!

Izpred celovške porote. Oproščeni ubijalec. 1. julija t. l. sta se stepa hlapec Berhtold v Selah in neki dninar. Berhtold je bil znan kot trezen in miren človek. Ali v boju je obdeloval dninarja s kamenji in ga poškodoval tako hudo, da je le-ta čez dva dni umrl. Porotniki so zanimali vprašanje uboja in Berhtold je bil ob splošni pozornosti oproščen.

Umor in samomor. V St. Vidu na Glini je ustrelil mizarski pomočnik Roman Sitter svojega mojstra Edvarda Popiča in krčmarjevo hčerko Trezo Paul. Mojster je bil zadet v srce in takoj mrtev, Terezo je zadet v desno lice, sam pa se je ustrelil v glavo. Tereza ni k sreči težko ranjena, pač pa Sitter sam. Sitterja je mojster odpustil, ker je imel ljubavno razmerje z Terezo. Zato se je maščeval. Ko okrevna pride pred sodišče.

Po svetu.

Pesnik Simon Gregorčič umrl. Eden najpomembnejših slov. pesnikov, Simon Gregorčič, je umrl. B. l. je duhoven po naukih krščanstva. Zato so ga tudi njegovi sobratje sovražili in se mu je celo prepovedalo, mašo darovati. Zavezali so mu jezik, — zdaj pa stoji farizeji ob njegovi gomili in plakajo hinavske solze nad smrtjo pesnika, katerega so v življenju tolikokrat križali.

Iz črnega brloga. Menih Barabas jo je popihal iz Budimpešte. Zlorabljal je fantke in se je 13 letni deček, ki je padel temu svinjarju pod krepelje, potem iz sramote ustrelil; dečkova mati pa je zblaznela. Svinjarja v kuti iščejo. **Kepeniški „hauptman“**, katerega nastop je pripravil celi svet v smeh, je bil obsojen na 4 leta ječe. Razne prismojene ženske so mu pošiljale v zapor cele zavoje jedil in pijač. Neki še bolj prismojeni časopis pa nabira celo denar za njegovo — penzijo!

Trije otroci zgoreli. V Lipovci na Kranjskem je nastal pri kmetu Kosmaču požar; trije kmetovi otroci so zgoreli.

Velikanska eksplozija se je pripetila te dni v roborit-fabriki v mestu Annen na Pruskem. Vsed nastalega ognja je zletela tovarna v zrak. Nad 50 hiš je popolnoma uničenih, 200 pa pol razbitih. Čez 50 mrličev in 200 težko ranjenih so potegnili iz razvalin. Ali govori se, da so žrtve še veliko večje.

Gospodarske.

Škropljenje tudi po novem kopitu rabim že 3 leta in tudi ostanem pri tem, ker se mi je dobro obneslo. Škropil sem trikrat. Prvič sem dal 1/2 kile galice na 100 litrov vode in pepela, kolikor ga je moglo skozi cedil pri nalivanju v brento. Prvokrat škropim, ko so mladice eno ped dolge, drugič pred cvetom (galice in pepela kakor prvokrat); dodam 1/2 kile pralnega loga, ga rastopim v mlačni vodi, vlijem galico in lug (vsako za-se) v vodo in zmešam pri vsakem nalivanju... Ti popisani deli niso potrebni le za stare temveč tudi za nove nasade, ker so ameriške trte še bolj občutljive. Mesto da vadim novo, kadar peša trta, pogrobam staro, da živi in rodi naprej. Tako ni zamude pri pridelku. Ako pa novo nasadim, dobim komaj v 5 letih malo pridelka. Marsikdo misli, da je popisane dela preveč. Ali kesal se ne bode nikdo, kdor se drži teh navodil. Jaz imam lepo trto in že v 2. letu dobro trgateg, — tisti pa, ki so se mojemu navodilu smejali, imajo slabe. Več dela je treba!

Vinska letina 1906. Glasom uradnih poročil iz cele države se je letos veliko manj vina pridelalo kakor prejšnja dva leta. Zato je cena tudi za 6 do 12 K višja od lani.

Po „Bauernbündler.“
Kurji gnoj, odnosno gnoj od perutnine sploh, je več vreden kakor se po navadi misli. Obsega m. dr. 1-5 do 18% fosforne kisline, 0,9 do 1% kalija, 1-6 do 2,4% apna. Za 100 kil 8 kron ni preveč. Po „Bauernbündler.“

Sadni vrt v decembru. Glavno delo na sadnem vrtu meseca decembra je okopavanje in gnojitev z gnojico ter straniščenim gnojilom. Gnoji se v čas, ko zemlja še ne zmrzne. Zlasti okoli starih dreves, ki veliko nosijo, je treba izdatno gnojiti.

Po „Lahrmeister für Gartenbau.“
Proti spomladnemu pozebu treba imeti vse pripravljeno. Škropi se, s frišno vodo po novih pogankih, kadar mraz že odjenjuje in toplota napreduje. Drugače pozebe še huješe.

M. Turnšek v Grižah.
Op. uredništva. Zahvaljujemo se gospodarju Turnšku za de vrstice. Veseli nas, ko bi spregovorili tudi drugi kmetje o gospodarstvu pametno besedo. V pogovoru se izve veliko norega in koristnega. Naš list stoji vsakomur na razpolago!

Listnica uredništva in upravnštva.

Kdor pošlje denar, naj obenem sporoči, ali je nov ali star naročnik; ako je zadnji, naj vpiše svojo številko! — F. S. Am. Pismo sledi; iskren pozdrav! — Stragoince: Naslova ne moremo poslati; pošljite ponudbo in mi je inzerentno izročimo, ki Vam potem sam odgovori. — Polskava: Prihodnjič ker primanjkuje prostora. — Presika: Hvala za pozdrave. Živeli naprednjaki! — F. Sch., Gradec: Potrjujemo sprejem denarja! Prihodnje leto bode tednik in zamogli bomo objavljati tudi romane. Pozdrav! — Cmurek: To ne gre, prijatelj; mi ne izdamo nobenega dopisnika! — Jobei A., Wagnitz: Naročite naravnost pri H. Konrad v BruXu. — Trbovlje: Treba je poiskati priče, ki bodo natanko umor raztolmačile! — Pavel Čeh, Shočevas pri Ljutomeru: Take dopise ne objavljamo, ker se ne pustimo tožariti zaradi drugih ljudi. Vaše grožnje, da se obrnete na „Fihpos“, nas pa tudi ne bole. Ali ste naprednjaki le zato, da napadate ljudi? — Skedenj: Dobro za zdaj. Pozdrav! — Zalec: Poročajte nam o shodu. — Dunaj: Res nimamo prostora za take stvari. — Brežice: Osebnosti take vrste ne prinašamo! — Hrastnik, Raka, Sv. Barbara, Sv. Jakob v Rozu, Stojice, Leskovec, Čresnovce, Dobje, Celje i. t. d.: Prihodnjič! Prostora premalo. S tednikom se vse zboljša. Pozdrav! —

„Lažje je pred boleznimi varovati, kot zdraviti“ se je izrazil nekoč znamenit zdravnik. Komur se zapira, naj seže po „Fran-Jožefovi grenki vcdi“, ki čisti želodec in črevesa ter daje novih močij.

Pozor! Opozarjamo na inzerat v današnji številki o božični premiji, ki jo razpisuje dobro znana in zanesljiva trdka Hanns Konrad v Mostu (Brux) št. 876 na Češkem. Naročujte si torej le pri tej trgovini v inzeratih naznanjeno blago in dobite zraven lepo božično darilo zastoj, seveda le takrat, ako si naročite blaga za najmanj K 40 in to samo v mesecu oktobru in novembru, v decembru naročeno blago nima več pravice do premije. Kot premija je lepa Roskopf ura, vredna 4-20, in kakor omenjeno, se dobi zastoj! V decembru se za to ne moremo ozirati na premijo, ker takrat razpisilja trdka za božične praznike 12-1500 poštnih pošiljatev in tudi poštna uprava je takrat jako preobložena z delom. Obenem pa zahtevajte velike cenik naše trdke na naš naslov, v katerem je nad 3000 slik in ga dobi vsakdo, ki se nanj zgleda z dopisnico, zastoj in poštnine prostro.

Najvišje odlikovan je bil na razstavi v Reichenbergu za svoje šivalne stroje in za dela izgotovljena na njih, Singer & Co, Ptuj, Minoritenplatz 6

Zaklad za rodovino je v boleznih Thierryjev balsam in Centifolijeva maža, koje zdravilno moč so priznale vse zdravniške autorite. Tisoč zahvalnih pism priznava dobre uspehe, ki so se dosegli s temi zdravili pri koliki, želodnem kataru, krčih, kašlju, bolečinah v prsih, influenci, ranah i. t. d. Knjigo ki obravnava to snov pošljemo zastoj. Lekarna A. Thierry, Predgrada (Hrvatsko).

Loterijske številke.

Trst, dne 24. novembra: 82, 50, 87, 31, 89.
Gradec, dne 1. decembra: 65, 57, 66, 36, 29

Častna izjava.

Podpisani Jakob Vrečko, poslovođa „kmetijske zadruge“ v Slovenjgradcu, pripoznavam, da je beseda „Bubenverein“, katero sem baje, kakor trdijo priče, rabil za označenje „Turnvereina“, žaljiva za gospoda inženirja Heinrich Hohn in ude. Hvala omenjenemu gospodu da mi je odpustil in predlagal, da se me ne kaznuje. Obenem se zavežem plačati vse troške, tudi, če bi me pri drugi instanci oprostili. Slednjič pooblaščam gospodje, da na moj račun natisne izjavo v „Gracer Tagblatt-u“ in „Štajercu“.

Slovenj Gradec, 20. novembra 1906.

Jakob Vrečko m. p.
M. Gradischnig m. p.
Dr. Otto Knappitsch m. p.
priče.

Kuharica in gospodinja

ob enem se išče za dva moška (oče in sin). Znati mora vsa hišna opravila. V prvi vrsti se bo gledalo na ono, ki je bila že na kmetih v taki službi in je bolj pri letih. Nastopi se 1. januarja 1907. Plača 20 K. — V. Steinbrenner, graščinski oskrbnik v Negovi pri Radgoni.

Plačilno naročila.

Dolžnikom dne 9. novembra 1909 v konkurz prišle trdke „Franc Kaiser v Ptuj“ — ukazuje se s tem, da vpošljejo vse tirjatev, koje še dolžujejo istej, v roki upravnika mase nemudoma.

dr. Sikstus vitez pl. Fichtenau
odvetnik v Ptuj
upravnik konkurzne mase.

Nedoseženo! Svetovni čudež! Nedoseženo!

600 komadov samo gold. 1.95
1 krasno pozl. prec. ank. ura z verigo, natanko idoča, 3 leta garanciji, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 kom. fini robci, 1 krasni prstan za gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura okraska za dame, obstoječa iz 1 krasnim kolijem iz orient. biserov mod. okrask. za dame s pat. zaključkom, 2 eleg. zapestnici za dame, 1 par ošesnik s pat. kvilji, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjato denarnico, 1 par manšetnih gumb, 3° Doubl-zlato, patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost pri mladih in starih, 1 praktičen navod za ljubavna pisma gospodov in dam, 20 koresp. predmetov, in še 300 predmetov, potrebnih v hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Pošljite se po povzetju ali ako se pošlje denar naprej po dunajski razpisiljalni trgovini P. Lust, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za stvari, ki ne dopadejo.